

Η ΑΠΟΡΡΟΦΗΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΩΣ ΚΑΘΟΡΙΣΤΙΚΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΛΗΨΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΗΜΑΤΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ

Ι. Καστέλλη¹, Γ. Σιώκας^{1,*}

¹Εργαστήριο Βιομηχανικής και Ενεργειακής Οικονομίας, Σχολή Χημικών Μηχανικών, ΕΜΠ, Αθήνα, Ελλάδα
(*geosiok@mail.ntua.gr)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σύμφωνα με πολλούς οικονομολόγους, οι περισσότερες καινοτομίες προέρχονται από εξωτερικές πηγές γνώσης παρά από την εφεύρεση ^[1]. Ένας οργανισμός σήμερα βασίζεται όλο και περισσότερο στις εξωτερικές πηγές γνώσης του προκειμένου να αντιμετωπίσει τον έντονο ανταγωνισμό που υπάρχει στην αγορά. Αυτό που φαίνεται να αποτελεί προϋπόθεση για την ύπαρξη και την ανάπτυξη των δυνατοτήτων είναι η ορθή αξιοποίηση των υφιστάμενων μηχανισμών ροής γνώσης και δημιουργικότητας.

Οι Cohen και Levinthal (1990) ^[2] εισήγαγαν την έννοια της απορροφητικής ικανότητας της επιχείρησης ως ικανότητας αναγνώρισης της αξίας της εξωτερικής γνώσης, αφομοίωσης και εμπορικής αξιοποίησής της μέσω μετατροπής της σε προϊόντα, υπηρεσίες ή διεργασίες. Η απορροφητική ικανότητα βασίζεται σε δύο σημαντικά στοιχεία, στην υπάρχουσα γνώση και στην ένταση της προσπάθειας τεχνολογικής ανάπτυξης. Ωστόσο, η έννοια της απορροφητικής ικανότητας έχει μελετηθεί στο πλαίσιο υφιστάμενων επιχειρήσεων ως ένα σύνολο οργανωσιακών ικανοτήτων που επηρεάζουν δυναμικά τη διαμόρφωση του ανταγωνιστικού της πλεονεκτήματος ^[3,4,5]. Όταν όμως πρόκειται για νεοσύστατες επιχειρήσεις και ειδικά για καινοτόμες, το γνωστικό υπόβαθρο των επιχειρήσεων συνδέεται εντονότερα με τις γνώσεις και ικανότητες των ιδρυτών της. Οι πόροι της επιχείρησης δεν είναι επαρκώς αναπτυγμένοι, οι νέες επιχειρήσεις μπορεί να ξεκινούν χωρίς καθόλου ή με χαμηλές δαπάνες Ε&Α, χωρίς κατοχυρωμένα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, χωρίς εδραιωμένες ρουτίνες και με λίγα προϊόντα.

Στην παρούσα εργασία μελετούμε την επίδραση των ικανοτήτων των ιδρυτών, με ιδιαίτερη έμφαση στην απορροφητική τους ικανότητα, κάποιων χαρακτηριστικών που συνδέονται με την αρχική φάση ίδρυσης της επιχείρησης και των χαρακτηριστικών του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, στη δημιουργία επιχειρήσεων έντασης γνώσης. Ειδικά για την απορροφητική ικανότητα μελετούμε συστατικούς της παράγοντες όπως το γνωστικό υπόβαθρο των ιδρυτών, η επαγγελματική τους εμπειρία αλλά και η εμπειρία σε θέματα επιχειρηματικότητας, καθώς και η ικανότητά τους να αλληλεπιδρούν και να συνεργάζονται με άλλους φορείς,

Τα δεδομένα της ανάλυσης προέρχονται από τη βάση AEGIS - μια ευρείας κλίμακας έρευνα 4004 νεοσύστατων (κατά τη δεκαετία του 2000) επιχειρηματικών επιχειρήσεων σε 10 ευρωπαϊκές χώρες. Αυτή αποτελεί την πρώτη συλλογή εμπεριστατωμένων εμπειρικών δεδομένων για τον εντοπισμό νεοσύστατων επιχειρήσεων έντασης γνώσης. Κατόπιν, το σύνολο των μεταβλητών αναλύεται χρησιμοποιώντας το Μοντέλο Δομικών Εξισώσεων – Μέθοδος Ελαχίστων Τετραγώνων (SEM-PLS).

Σύμφωνα με τα πρώτα εμπειρικά αποτελέσματα, υπάρχει μια θετική σχέση μεταξύ των χαρακτηριστικών των ιδρυτών και της πολυετούς εμπειρίας τους με την εμφάνιση νέων επιχειρήσεων έντασης γνώσης. Επίσης, εμφανίζεται να μην υπάρχει έντονη σχέση μεταξύ της ύπαρξης ανταγωνισμού και της επιχειρηματικής προέλευσης με την επιχειρηματικότητα εντάσεως γνώσης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- [1] Lundvall, B., Johnson, B., Andersen, E. and Dalum, B. (2002). National systems of production, innovation and competence building. *Research Policy*, 31(2): 213-231.
- [2] Cohen, W.M., Levinthal, D.A., 1990. Absorptive capacity: a new perspective on learning and innovation. *Administrative Science Quarterly* 35 (1): 128-152.
- [3] Caloghirou, Y., Kastelli, I. and Tsakanikas, A. (2004). Internal capabilities and external knowledge sources: complements or substitutes for innovative performance? *Technovation*, 24(1): pp.29-39.
- [4] Zahra, S.A., George, G., 2002. Absorptive capacity: a review, reconceptualization, and extension. *Academy of Management Review* 27 (2): 185-203.
- [5] Noblet J-P, E. Simon and R. Parent, "Absorptive capacity: a proposed operationalization", 2011, *Knowledge Management Research & Practice* 9: 367-377.